

La Participació dels Ciutadans en les Institucions de la Unió Europea

Codi: 102257

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500786 Dret	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Cristina Blasi Casagran

Correu electrònic: Cristina.Blasi@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: anglès (eng)

Grup íntegre en anglès: Sí

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Per a un bon seguiment del curs és convenient tenir coneixements previs específics de Dret de la Unió Europea i, com a mínim, nivell C1 en llengua anglesa.

Objectius

- Conèixer i analitzar els drets polítics lligats a la ciutadania europea.
- Millorar la comprensió del Dret de la Unió Europea tenint plenament present el principi democràtic reconegut per la jurisprudència del Tribunal de Justícia.
- Analitzar l'arquitectura institucional de l'Unió Europea i les dinàmiques interinstitucionals des de la perspectiva de la legitimitat democràtica i les seves concrecions jurídiques.
- Comprendre les vies de comunicació entre ciutadans, organitzacions de la societat civil, representacions d'interessos, i les institucions de la Unió Europea, des d'una perspectiva jurídica.

Competències

- Argumentar i fonamentar l'aplicació de les normes jurídiques.
- Buscar, interpretar i aplicar normes jurídiques, argumentant cada un d'aquests assumptes.
- Defensar oralment de forma clara i estructurada les idees, els treballs, informes, escrits i dictàmens.
- Demostrar que es comprèn el caràcter unitari de l'ordenament jurídic i la necessària visió interdisciplinària dels problemes jurídics.
- Demostrar un raonament reflexiu i crític: anàlisi, síntesi, conclusions.
- Identificar, conèixer i aplicar els principis bàsics i generals de l'ordenament jurídic.
- Identificar, valorar i posar en pràctica els canvis en la jurisprudència.
- Incorporar els mecanismes necessaris per conèixer, valorar i aplicar les reformes legislatives així com per seguir els canvis que es produeixen en una determinada matèria.
- Memoritzar i utilitzar la terminologia jurídica.
- Reconèixer i resoldre problemes.
- Redactar i formalitzar treballs, informes, escrits i dictàmens.
- Ser capaç d'aprendre de manera autònoma i tenir un esperit emprenedor.

- Treballar en àmbits multidisciplinaris i interdisciplinaris.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar una visió interdisciplinària i integrada dels problemes jurídics en l'entorn internacional.
2. Buscar, interpretar i aplicar les normes jurídiques pròpies del dret internacional públic, del dret internacional privat i del dret de la Unió Europea.
3. Construir un raonament o discurs jurídic en l'àmbit del dret internacional públic, del dret internacional privat i del dret de la Unió Europea.
4. Defensar oralment de forma clara i estructurada les idees, els treballs, informes, escrits i dictàmens.
5. Demostrar un raonament reflexiu i crític: anàlisi, síntesi, conclusions.
6. Identificar i conèixer els continguts bàsics de cada una de les especialitats indicades.
7. Identificar i valorar els canvis i l'evolució de la jurisprudència en un context de pluralitat d'ordenaments.
8. Memoritzar i utilitzar la terminologia pròpia del dret internacional públic, del dret internacional privat i del dret de la Unió Europea.
9. Reconèixer i resoldre problemes.
10. Redactar i formalitzar treballs, informes, escrits i dictàmens.
11. Ser capaç d'aprendre de manera autònoma i tenir un esperit emprenedor.
12. Treballar en àmbits multidisciplinaris i interdisciplinaris.
13. Valorar els canvis i les reformes legislatives en un context de pluralitat d'ordenaments.

Continguts

Tema 1. - Concepte i límits de la ciutadania europea

Drets/obligacions d'un ciutadà europeu. - Obtenció de la ciutadania europea. - Diferència entre ciutadania i nacionalitat. - Orígens i història de la ciutadania europea. - Categories de ciutadà europeu. - Desenvolupament del concepte de ciutadania pel TJUE.

Tema 2. - Drets polítics dels ciutadans europeus

El procediment electoral. - Els drets electorals dels ciutadans europeus. - Condicions de vot a les eleccions municipals i a les eleccions al PE. - Jurisprudència del TJUE i del TEDH. - Sistemes electorals als Estats Membres.

Tema 3. - Els poders i funcions del Parlament Europeu

Increment de poders del PE. - Funcions bàsiques del PE. - El Parlament com a legislador: la codecisió amb el Consell, la iniciativa legislativa i el control dels actes no legislatius. - Procediment fast-track. - El control parlamentari.

Tema 4. - Els membres del Parlament Europeu

Personal temporal. - Secretaria General. - Els diputats: L'estatut europeu i el rol dels diputats individuals. - El president del PE. - Assistents dels eurodiputats. - Les comissions parlamentàries. - Comissions temporals d'investigació. - Els grups polítics europeus. - La figura del rapporteur.

Tema 5. - El rol dels Parlaments Nacionals a la UE

La participació dels Parlaments nacionals a las modificacions dels Tractats bàsics de la Unió Europea. - La consulta dels parlaments estatals i subestatals sobre el respecte del principi de la subsidiarietat. - La cooperació entre el Parlament Europeu i els parlaments dels Estats membres. - Funcions dels PN des del Tractat de Lisboa. - El procediment d'alerta temprana.

Tema 6. - Els referèndums sobre qüestions de la Unió Europea

Los referèndums d'adhesión o retirada de la Unió Europea. - Els referèndums de ratificació de Tractats. - Els referèndums sobre polítiques de la UE.

Tema 7. - La iniciativa ciutadana al Tractat de Lisboa

El dret de les ciutadanes i ciutadans de demanar nova legislació. - Procediment aplicable. - Condicions de fons. - Estudi de les iniciatives pasades i presents.

Tema 8. - La participació de la societat civil: El Comitè Econòmic i Social

Miembros del Comité Económico y Social. - Categorías del CES. - Presidente del CES. - Competencias del CES. - Ámbitos de consulta del CES.

Tema 9. - Las peticions i les reclamacions de les ciutadanes i els ciutadans

El dret de petició al Parlamento. - Procediment de petició. - L'Ombudsman europeu: Origen i evolució. - Límits de l'Ombudsman europeu. - Diferències entre l'Ombudsman i el TJUE.

Tema 10. - El principi de transparència

L' accés als documents de les instituciona i els òrgans de la UE. - La publicitat de les reunions de les institucions. - La claretat de les reglamentacions europees.

Metodologia

Hores ECTS

Dirigides

Classes teòriques 30 1'2

Classes pràctiques 15 0'6

Supervisades

Tutories 2 0'08

Autònomes

(103)

Estudi 30 1'2

Lectura textos 22 0'88

Lectura manuals 22 0'88

Preparació i redacció

Treballs 22 0'88

Recerca de

Documentació 7 0'28

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
-------	-------	------	--------------------------

Tipus: Dirigides

classes pràctiques	15	0,6	1, 2, 3, 5, 9
classes teòriques	30	1,2	2, 3, 6, 8, 13
Recerca de documentació	7	0,28	11, 12

Tipus: Supervisades

Tutories	2	0,08	1, 3, 7, 10, 13
----------	---	------	-----------------

Tipus: Autònomes

Estudi	30	1,2	6, 8, 11
Lectura manuals	22	0,88	2, 6, 7, 8, 13
lectura textos	22	0,88	2, 7, 13
Preparació i redacció de treballs	22	0,88	1, 3, 4, 5, 10

Avaluació

L'avaluació final serà el resultat de combinar l'avaluació continuada amb l'examen final. La nota final serà el resultat de combinar la nota del examen (70%) amb la de l'avaluació continuada (30%). La nota de la part d'avaluació continuada serà el resultat de combinar la nota de presència (10%) amb la nota dels dos treballs previstos (10% cadascun).

Reavaluació: Els alumnes que no superin l'assignatura segons el mètode indicat, però que hagin obtingut com a mínim un 3 (sobre 10) podran presentar-se a la reavaluació, que consistirà en un altre examen. Els alumnes que per raons justificades no hagin pogut entregar un dels treballs (no els dos) a la data prevista podran recuperar-ho mitjançant un exercici a classe. Les disposicions relatives a la reavaluació són d'aplicació i interpretació estrictes.

L'examen i els treballs es realitzaran en llengua anglesa.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen	70%	0	0	1, 2, 6, 7, 8, 13
Pràctiques	20%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 7, 10, 11, 12, 13
Presència i participació	10%	0	0	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13

Bibliografia**A.- Textos**

Tratado de la Unión Europea, Tratado de Funcionamiento y otros actos básicos de la Unión Europea, Tecnos, Madrid, 17ª ed., 2012

B.- Manuals

MANGAS MARTÍN, A.; LIÑÁN NOGUERAS, D.J.: Instituciones y Derecho de la Unión Europea, Tecnos, Madrid, 7ª ed. 2012

C.- Articles i contribucions a llibres col.lectius

KRUMA K. "EU Citizenship, Nationality and Migrant Status: An Ongoing Challenge", Martinus Nijhoff Publishers (2013).

GARZÓN CLARIANA, G.: "Introducción", G. Garzón Clariana (ed.): Ciudadanía europea y democracia - La reforma del acta electoral y de los partidos políticos europeos/European citizenship and democracy - The Reform of the electoral act and of European political parties/Ciutadania europea i democràcia - La reforma de l'acta electoral i dels partits polítics europeus, ed. Marcial Pons, Madrid 2012, p. 23 a 27.

DIAMADOUROUROS, N. "The European Ombudsmann. Origins, Establishment, Evolution", EU Direct (2005).

GARZÓN CLARIANA, G.: "El control parlamentario del ejecutivo en la Unión Europea" F. Pau i Vall (coord.): El control del Gobierno en democracia, Madrid, Tecnos, 2013, p. 19-40.

GARZÓN CLARIANA, G.: "Les droits politiques des citoyens de l'Europe: les vingt premières années", ERA Forum (2013) p. 545-567.

PRIESTLEY, J. European Political Parties: the Missing Link, 2010, www.notre-europe.eu.